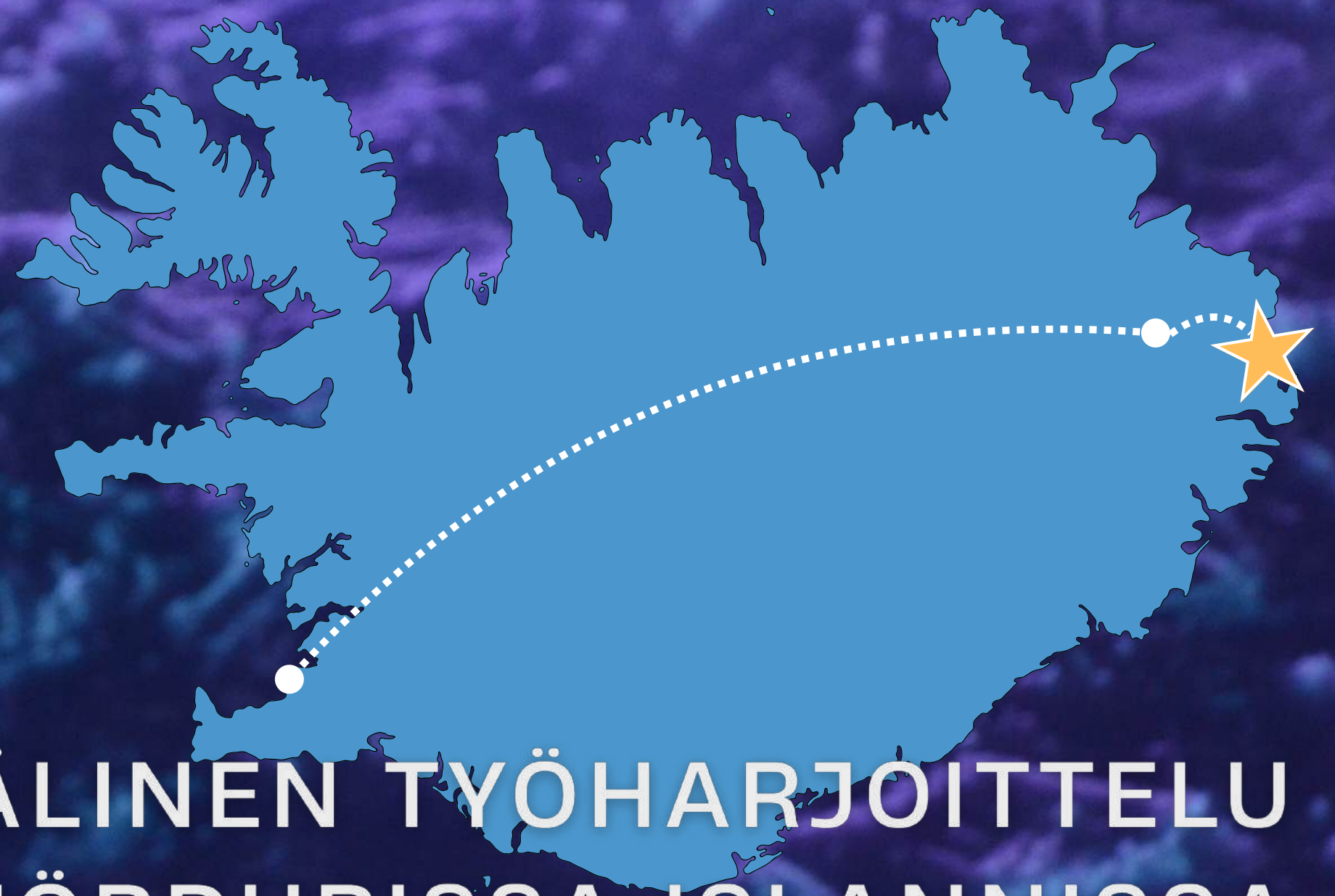

Riikka Puttonen

Pekka Halosen Akatemia
Kuvallisen ilmaisun osaamisala

ERASMUS+ KANSAINVÄLINEN TYÖHARJOITTELU
2025 SEYÐISFJÖRÐURISSA ISLANNISSA

Miten päädyin hakemaan Erasmus+ vaihtoon Islantiin?

Salla Laurinolli kertoi keväällä 24 ryhmälleni Erasmus+ vaihdoista ja mainitsi työharjoittelumahdollisuuden Itä-Islannissa Skaftfell Art Centerissä. En ollut edes tajunnut että työharjoitteluvaihto on asia.

Mutta sen tiesin että halusin lähteä. Salla jatkoi vielä varoittelemaan sävyyn että harjoittelu olisi syrjäisessä pikkukylässä ja todella kaukana Reykjavíkista. Ajattelin vaan että *“aivan täydellistä.”*

Päätin toimia ennen kuin jänistäisin ja tietämättä mitään muuta, laitoin Sallalle viestin että todellakin kiinnostaa.

Syksyllä selvisi että mukaani lähtisi **Viivi Kartesalo**, joka opiskeli Pekkiksessä minua edeltävässä kuvallisen ilmaisun ryhmässä. Tapasimme Viivin kanssa kuitenkin ensimmäistä kertaa vasta kv-valmennuksessa Keravalla!

Työharjoittelumme galleria-assistentteina toteutui 2025 ja kesti 1,5 kk helmikuun alusta maaliskuun puoleenväliin.

Matka Seyðisfjörðuriin

Reykjavíkin kautta

- pari päivää ennakkoon lento Keflavíkin kentälle
- Välissä turistipäivä Reykjavíkissä
- Varhain aamulla lento Reykjavíkista Egilsstaðiriin
- bussilla vuorten yli perille Seyðisfjörðuriin

Maansisäinen lento Egilsstaðiriin oli meille ainut järkevä ja kohtuuhintainen matkustusvaihtoehto. Egilsstaðir on pikkukaupunki (tai suuri kylä) Itä-Islannissa.

Bussi Egilsstaðirista Seyðisfjörðuriin kulkee arkipäivinä vain kahdesti päivässä. On tärkeää valita lento joka käy yhteen bussiaikataulun kanssa. 10-15 min vaihto aika lennolta bussiin voi kuulostaa mahdottomalta, kunnes hahmottaa kuinka pienistä lentokentistä on kyse. Bussi odottaa *aina* lennolta tulevia ihmisiä, vaikka se laskeutuisi myöhässä.

Vuoristotie Egilsstaðirista Seyðisfjörðuriin on Islannin korkein tie ja todella upea. Sen näkymistä pääsimme nauttimaan kuitenkin vasta myöhemmin, koska saapumispäivänä bussin ikkunoista ei näkynyt mitään muuta kuin lunta!

Seyðisfjörður

- Satamakylä vuonon pohjalla
- Kylän keskellä laguuni
- Alle 700 asukasta
- Turistikaudella voi vierailla jopa 2000 turistia/päivä
- Ympärillä 1 km vuorenhuiput
- Vuoret niin jyrkkiä että 4kk kaamosaika, vaikka kylä ei ole napapiirillä
- Lautta Tanskasta kulkee puolet vuodesta
- Palvelut talvella: apteekki, ruokakauppa, kirjasto, terveyskeskus, peruskoulu, *Herðubreið* -kylätalo, uimahalli, elokuvateatteri, liikuntahalli, Vínbúðin ja yksi ravintola

Skaftfell Art Center

Nykytaiteeseen painottuva taidekeskus, perustettiin vuonna 1998 Sveitsiläis-Saksalaisen kuvataiteilijan *Dieter Rothin* kunniaksi.

Skaftfellilla on kaksi vakituista työntekijää:

- *Celia Harrison*, Skaftfellin johtaja
- *Kamilla Gylfadóttir*, taiteilijaresidenssit ja taidekasvatus

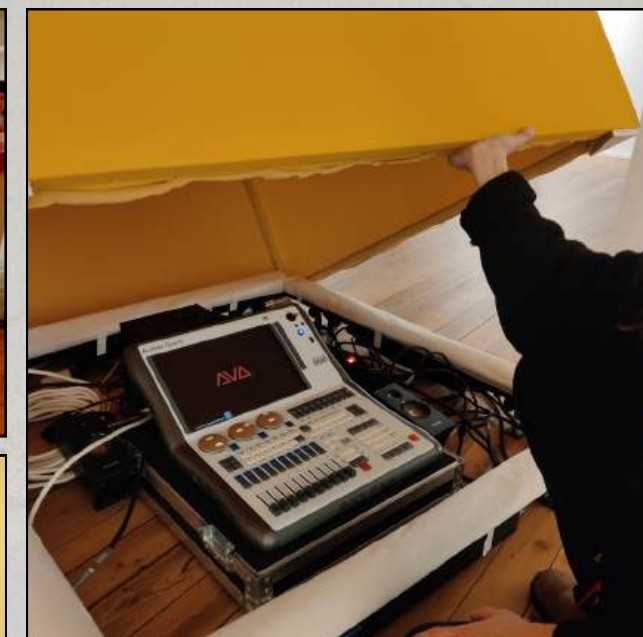
- **Ensimmäisessä kerroksessa** galleria, toimisto sekä Skaftfellin taide- ja taiteilijakirjojen kirjasto
- **Kerralla max 4 residenssitaiteilijaa:**
 - 2:lle asunto Skaftfellin toisessa kerroksessa
 - 2:lle asunto Skaftfellin hallinnoiman grafiikanpajan yläkerrassa
- **Kellarikerroksessa Skaftfell Bistro:**
 - itsenäinen yritys, mutta tiivis yhteistyö Skaftfellin kanssa
 - talvisin kylän ainut ravintola
 - Skaftfellin galleriaseinät Bistrossa:
 - Itäseinällä pysyvä Dieter Roth -näyttely
 - Länsiseinällä tiuhempaan vaihtuvia näyttelyitä ja pop-up -näyttelyitä
 - ihan törkeän hyvää pitsaa

Työtehtävät

Helmikuun puolivälissä tuli aika vaihtaa gallerian näyttely. Purimme Reykjavíkin yliopiston taideopiskelijoiden *tonnes (1.22) and eggs (60)* näyttelyn ja rakensimme

Sólargleypir: Sun swallow näyttelyn, joka avattiin kaksipäiväisen List í Ljósi valotaidefestivaalin ensimmäisenä iltana.

Näyttelyiden valvomisen ja teosten esittelyn lisäksi kävimme läpi ja päivitimme Skaftfellin taide- ja taiteilijakirjaston vanhan katalogin. Kokoelmaan lisättyjä kirjoja ei ollut 10 vuoteen kirjattu lainkaan ylös katalogiin ja osa vanhoista kirjoista oli sinä aikana myös kadonnut. Tehtävää riitti, eikä työ aivan vieläkaan valmistunut! Pidin erityisesti siitä että pääsin korjaamaan huonokuntoisia kirjoja.

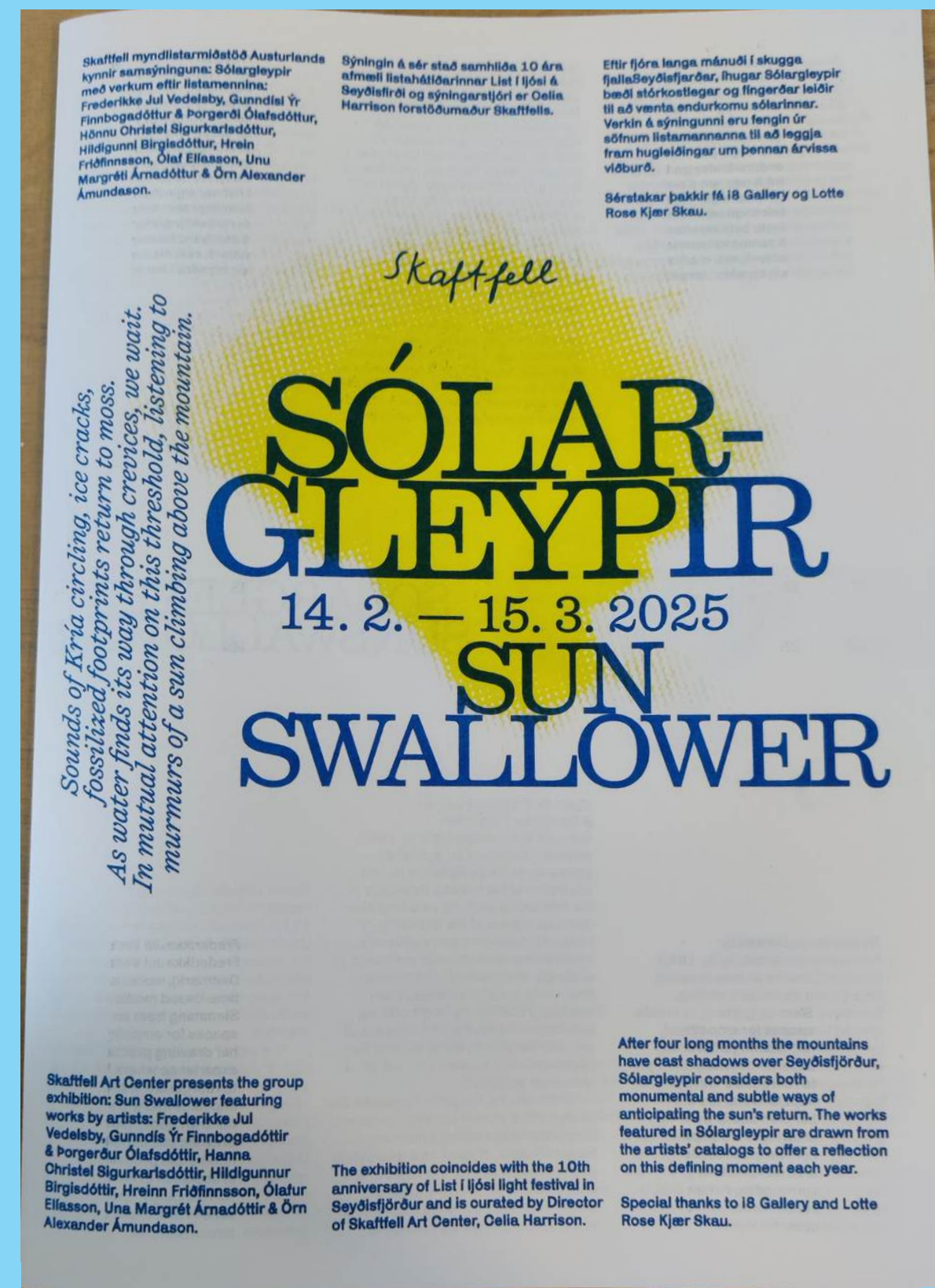

Grafiikanpaja Prentverk Seyðisfjörður

Näyttely, jota rakensimme töissä tarvitsi esitteitä. Saimme samalla painoteknikko Linusilta demonstraation risograph -printterin käytöstä. Onpa oikukas mutta kiehtova laite!

En päässyt yhden session pohjalta vielä toteuttamaan mitään omaa, mutta risohaaveet on nyt istutettu mieleen ja muhivat siellä odottaen sopivaa tilaisuutta päästä kokeilemaan mitä käy kun seripaino ja kopiokone kohtaavat.

Grafiikanpaja Prentverk Seyðisfjörður

- Skaftfell hallinnoi paikallista grafiikanpajaa ja sain käyttää pajaa ilman jäsenmaksua! Paja oli hyvä paikka tutustua ihmisiin.
- Valmistin pajalla ensimmäisen taiteilijakirjani, *Muuttumaton 1/1 (2025)*
- Suurin osa pajan tarvikkeista ja prässeistä oli vapaasti käytettävissä “kohtuuden rajoissa.”
- Joitakin materiaaleja oli myös ostettavissa. Materiaalien saatavuus vaihtelee, pajaa ei pyöritetä suurella budjetilla ja useimmat erityistarvikkeet olisi pitänyt tilata Reykjavíkista.
- Jos lähtisin uudelleen, voisin mukana omia laattamateriaaleja, varsinkin jos haluaisin kokeilla suolavesisyövytystä. Voisin mukana myös paksumpaa akvarellipaperia letter pressiä varten sekä syväpainopaperia.

RIIKKA PUTTONEN MATKAKERTOMUS 2025

TAITEILIJAKIRJAN VALMISTUSTA

Bjarg eli Tinna's house

Alakerrassa: eteinen, 3 makuuhuonetta ja kylpyhuone.

Yläkerrassa: 1 makuuhuone, olohuone ja yhdistetty suuri keittiö/ruokailutila

Tinna's house sisältä eli koti

Skaftfellin henkilökunta etsi meille majoituspaikan talosta jonka omistaa Skaftfellin entinen art director. Sen ansiosta majoituimme 6 viikkoa alle tuhannella eurolla.

Talossa asui meidän lisäksi myös kuvataiteilija Gudrita, joka työskenteli paikallisen LungA taidekoulun kokkina.

Vuoret näkyivät talon jokaisesta ikkunasta ja osasta näkyi myös vesiputouksia.

Ilmanvaihtoa tai liesituuletinta ei ollut, mutta kaikki ikkunat saattoi tarvittaessa avata. Islannissa pitää osata ihan itse tuulettaa. Ainakin jos haluaa että suihkun lattia tai pyykit kuivuvat ikinä.

Arjen haasteet – asuminen

Parin viikon jälkeen selvisi etten ollut sulkenut talojen ovia kunnolla. Ovenkahvaa olisi pitänyt lopuksi käyttää ylhäällä. En tiedä miksi Islantilaiden ovissa on kaksi eri sulkemistapaa: “muka kiinni” ja *oikeasti kiinni*. Suomessa pärjätään hyvin yhdellä, mutta ainakin sain näillä ohjeilla parvekkeen oven lopettamaan viheltämisen kovalla tuulella!

Miten valmistaudun lähestyvään myrskyyn?

1. Suljen gallerian reilusti etuajassa ja lähden kotiin. Työt jatkuvat, kun myrsky on ohi.
2. Varmistan, että kotona on pariksi päiväksi ruokaa. Täytän kannuihin ja pulloihin vettä, ihan vaan varmuuden vuoksi.
3. Kerään pihalta irtotavarat sisälle ja sidon roskikset kiinni. Vaarallisinta myrskyssä on tuulenpuuskien mukana lentävä tavara. Tyypillisesti juuri roskiksia ja puiden oksia lentää ympäri kyliä.

Oven sulkeminen kunnolla ei tarkoita lukitsemista. Seyðisfjörðurissa ei lukita asuintalojen ovia. En nähnyt meidän avainta kertaakaan koko aikana! Postinkantajakin vain hyvin koruttomasti avasi talomme oven, pudotti postit eteisen lattialle ja sulki jälleen oven. No big deal!

Arjen haasteet – liikkuminen

Islannin pienillä paikkakunnilla, ja turistikauden ulkopuolella **kaikella on omituiset aukioloajat**. Aikataulutus ilman autoa oli uskomattoman hankalaa. Oli vaikeaa suunnitella tärkeitä kauppareissuja Egilsstaðiriin niin, että siellä olisi pitkän päivän aikana ruokaostosten lisäksi edes jotain mielekästä tekemistä. Egilsstaðir ei ole mielestäni kovin jännittävä tai edes kovin viihtyisä paikka, mutta siellä on periaatteessa museo, taidekeskus ja second hand -kauppoja.

Skaftfell Art Center - auki TI-LA klo 12-17

Uimahalli - Arkena auki aamuisin ja iltaisin, mutta vain joka toinen päivä. Lauantaisin auki pari tuntia keskellä päivää.

Herðubíó elokuvateatteri - PE yksi aikuisten elokuvanäytös La yksi lastenelokuvanäytös. Sunnuntaisin elokuvakerho.

Bussi Egilsstaðiriin - MA-PE 2 vuoroa. Meno ennen klo 8.00 aamulla ja paluu klo 16.00 iltapäivällä. Ensimmäinen paluuvuoro on ikävästi ennen kuin mikään ruokakaupoista aukeaa.

Lauantaisin vain 1 vuoro aamulla. Sunnuntaisin ei vuoroja.

Second hand kaupat Egilsstaðirissa - aukeavat arkisin vasta noin neljän aikaan iltapäivällä, eli juuri siihen aikaan kun viimeinen bussi takaisin kotiin lähtee.

Museot ja taidegalleriat - Maanantaisin kiinni.

Liukuesteet kengänpohjiin ovat välttämättömät.

Ne pelastivat minut monta kertaa. Varsinkaan patikointireiteille ei ole asiaa ilman liukuesteitä! Kosteuden vuoksi jäätä on lähes aina. Yllätyin kuinka vähän Islannissa aurataan teitä ja lapioidaan pihvoja. Vaikuttaa siltä, että äkillisiin säämuutoksiin tottuneet ihmiset odottavat ennemmin vain että jää sulaa. Talojen katot ovat lyhythelmaisia eikä räystäitä ole, joten mikään ei ohjaa katolta tippuvaa vettä ja loskaa pois ovien ja seinien läheltä.

Maanantaisin oli meille kaikista helpoin päivä lähteä päiväreissulle, mutta silloin oli myös kaikista vähiten tekemistä!

Vasta viimeisillä viikoilla opin, että paikallisen LungA taidekoulun oppilaat liftasivat usein vuorten yli takaisin kotiin.

Ruoka ja hintataso Islannissa

Vinkit Seyðisfjörðuriin

LAITA ITSE RUOKAA

Jos et halua laittaa itsellesi ruokaa älä lähde Islantiin vaihtoon. Opiskelijabudjetti ei kestä melkein 30€ ravintolalounaita.

VERTAILE HINTOJA JA KESKITÄ SUURET OSTOKSET EGILSSTAÐIRIIN

Vertailin tuotteiden hintoja eri kaupoissa aina kun pystyin ja opettelin hahmottamaan milloin jokin tuote oli Islannin hintatasoon nähden edullinen ja milloin ei. Seyðisfjörðurin Kjörbúðinissa kannatti tehdä vain välttämättömiä ja pieniä ostoksia, suurempaa kauppareissupäivää odotellessa.

KAUPPOJEN ILMAISKORIT

Islannissa pyritään johdonmukaisesti vähentämään ruokahävikkiä. Jokaisesta Islantilaisesta ruokakaupasta löytyy kori ilmaisille tai lähes ilmaisille tuotteille. Tuotteista on parasta ennen päiväys mennyt tai sitten niissä on vaikkapa joku lommo. Tavaraa viedään koreihin pitkin päivää eikä vain tiettynä kellonaikana ja ennen koriin päätymistä tuotteita alennuslaputetaan hyvin ahkerasti. Säästimme Viivin kanssa *todella paljon* kantamalla ilmaista ruokaa kotiin!

Islannin hintataso on korkea. Oma ruokatuotantoa on vain vähän ja palkat ovat korkeat. Tuontiruokaa verotetaan raskaasti, jotta oma ruokatuotanto säilyisi.

Kjörbúðin - pienten paikkakuntien kauppa, kaikista kallein, parhaat ilmaiskorilöydöt, lähin sijainti Seyðisfjörðurissa

Bónus - edullisin, rajattu valikoima, outo järjestys joka vaatii opettelua, lähin sijainti Egilsstaðirissa

Nettó - laajin valikoima, myös hintahaarukka laaja, lähin sijainti Egilsstaðirissa

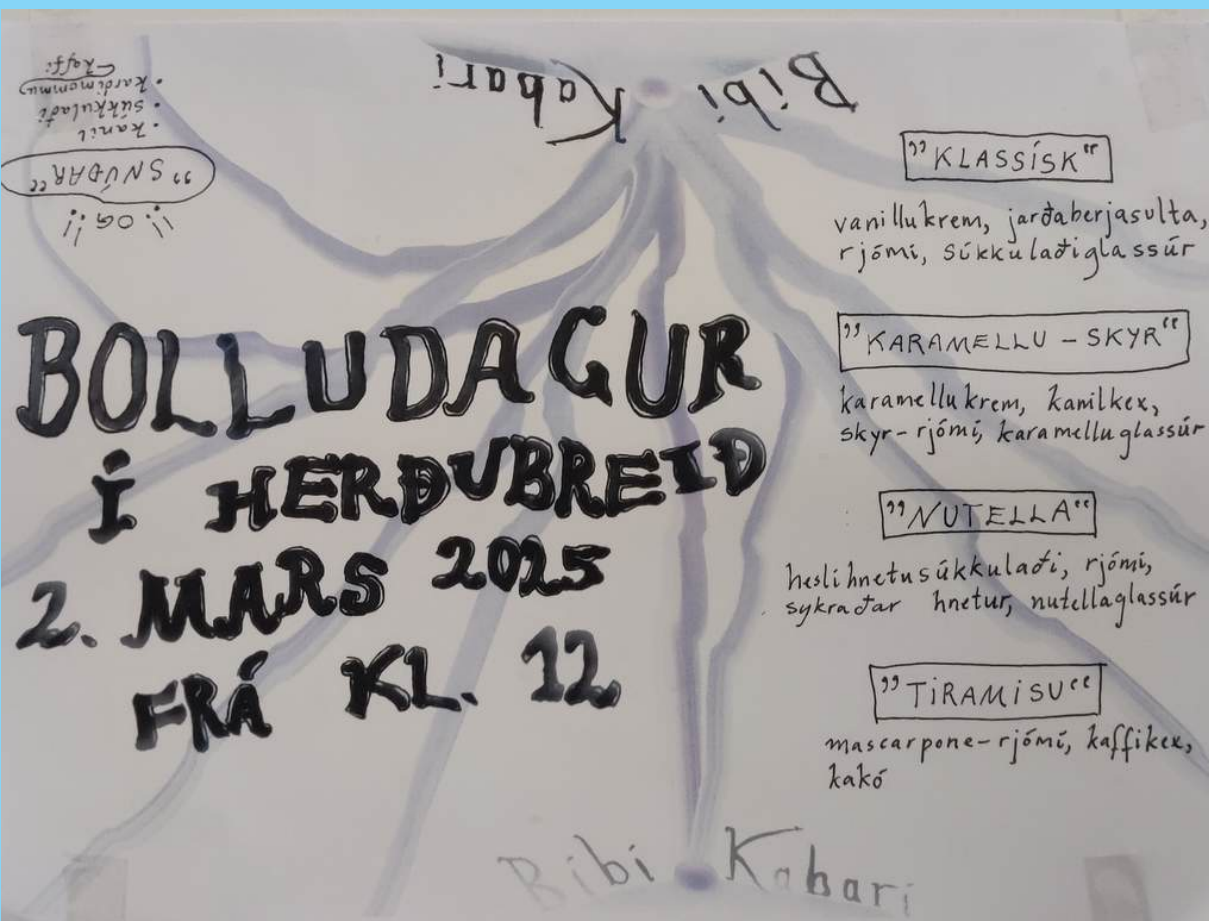
Krónan - edullinen, helppo järjestys, ei myymälöitä lainkaan Seyðisfjörðurin tai Egilsstaðirin lähellä

Oli onni että Viiviä ja minua molempia kiinnostaa ruuanlaitto. Meillä oli lisäksi riittävän samankaltainen mukavuusaste parasta ennen -päiväysten kanssa. Me laitoimme vuorotellen kaikenlaisia yhteisiä ruokia ja söimme lopulta koko 6 viikkoa todella hyvin ja monipuolisesti.

Bolludagur eli laskiainen

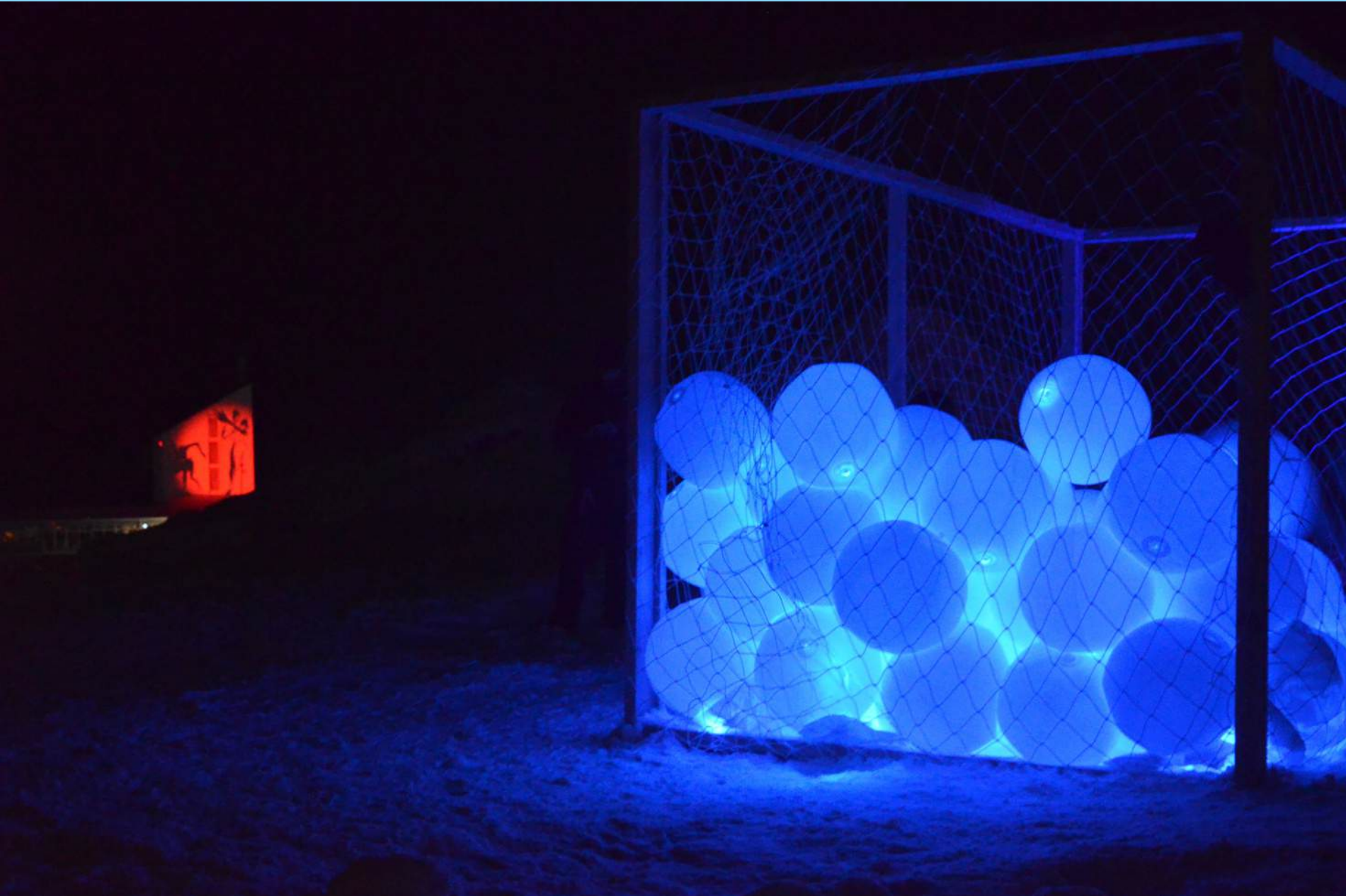
BOLLA EI SITTEEN LOPULTA OLLUTKAAN LASKIAISPULLA! VAAN ITSEASIASSA SUURI TUULIHATTU. SIKSI OLI TÄRKEÄÄ ETTÄ NE TÄYTETTIIN VASTA TILATESSA.

LAPSET PUKEUTUVAT JA KIERTÄVÄT OVELTA OVELLE LASKIAISENA SAMAA TAPAA KUIN MEILLÄ PÄÄSIÄISENÄ.

List í Ljósi – taidetta valossa

kaamoksen päätteeksi

Valofestivaali vietti 10 vuotista juhlavuottaan ja mukaan oli pyydetty paljon aikaisempien vuosien suosikkiteoksia.

List í Ljósi – taidetta valossa

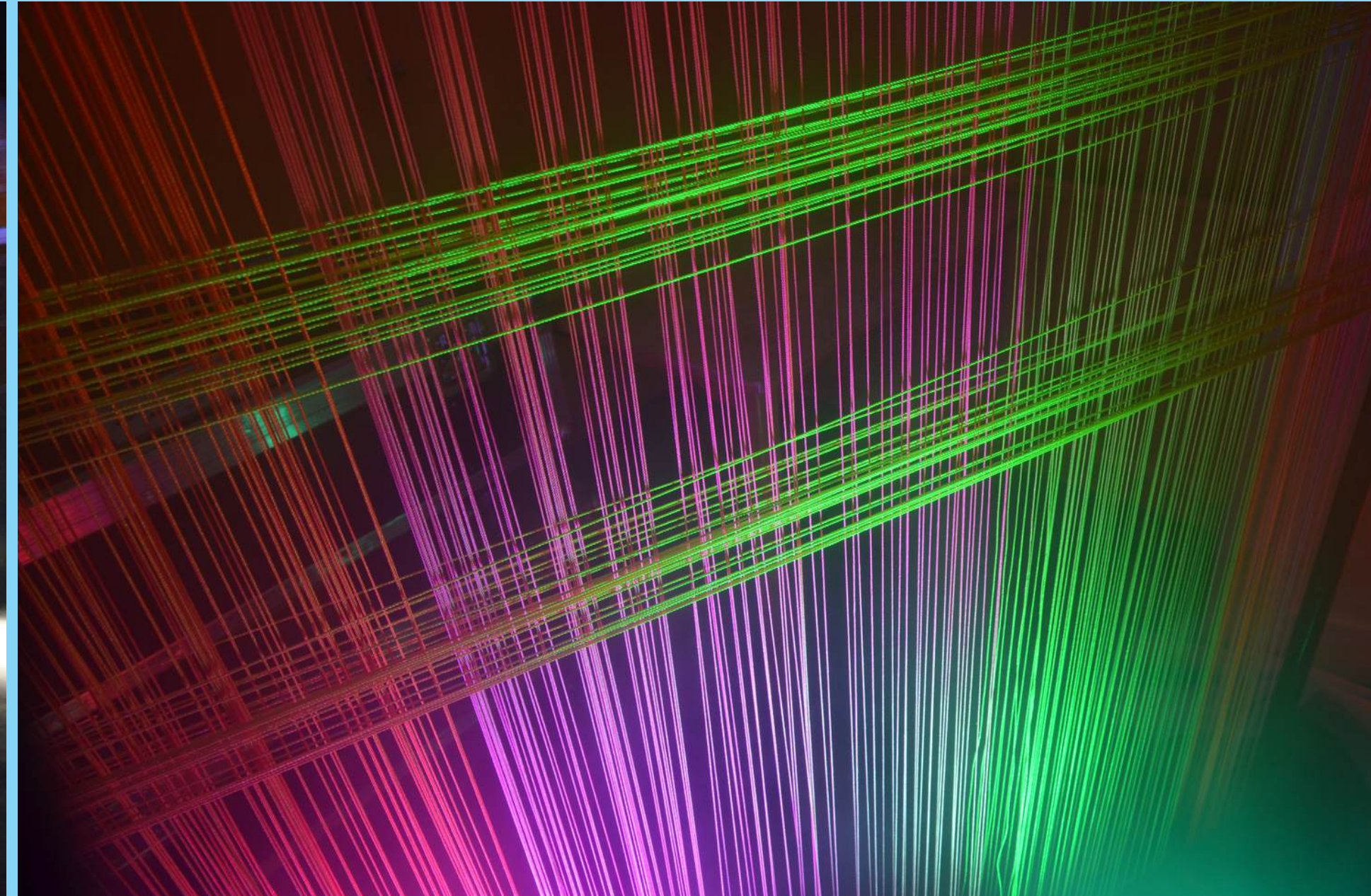

Tämä performanssiteos alkoi Sólar Gleypir näyttelymme avajaisista ja jatkui ympäri kylää koko illan molempina festivaalipäivinä.

List í Ljósi – taidetta valossa

Joku lumilautaili valaistuna kylää ympäri, mutta minulle ei koskaan selvinnyt kuuluiko se taidefestivaalin viralliseen ohjelmaan.

Mitä jäi käteen? – ajatuksia matkan jälkeen

Vaihto Islannin talviolosuhteissa jännitti, mutta kevät-talvi olikin erinomaista aikaa olla Seyðisfjörðurissa!

Rakastuin Seyðisfjörðurin kylään ja erityisesti sen lumisiin vuoriin, jotka harmaimpina päivinä erottuvat graafisella tavalla taivaasta, ikään kuin joku olisi *raadellut* ne esiin. Ympäröivät vuoret ovat jatkuvassa muutoksessa kun lumen määrä vaihtelee ja kaamosaika lähenee loppuaan. Auringonvalo pyyhkii pohjoista rinnettä, pakenee jos sitä yrittää tavoittaa, paistaa ihan oudoista kulmista eikä aivan saavuta kylää. *Ei ihan vielä*. Ja sitten kun saavuttaa, se on odotuksen arvoista.

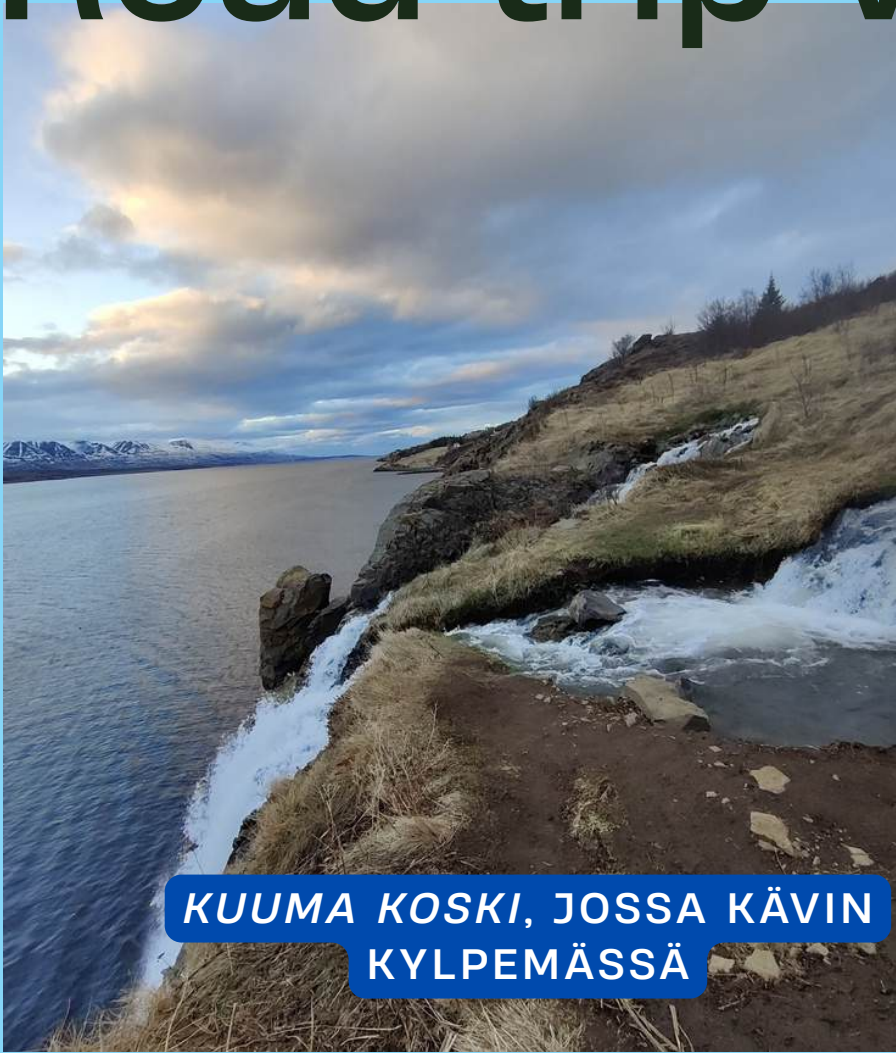
Pois lähteminen ahdisti, vaikka edessä olikin odotettu road trip pohjois-Islannin läpi takaisin Reykjavíkiin. Olin kuudessa viikossa asettunut kodiksi, minulla oli oma arkirutiini ja omat selviytymiskeinot.

Tuntui että kaikki jää kesken ja muutos on uhka. Olisin halunnut ainakin 2 viikkoa lisää aikaa.

Olin kuullut, että vaihdon jälkeen on usein vaikeaa sopeutua takaisin kotimaahan, mutta yllätyin että niin kävi näin lyhyessä ajassa. Kotiinpaluun jälkeen tuntui monta viikkoa siltä että kaikki on vähän väärin ja mikään ei oikein tuntunut miltään. *Olisinpa Islannissa*.

Islanti ja Seyðisfjörður jättävät sieluun kaipuun, joka on suunnilleen tämän saaren muotoinen ja kokoinen. Minun tietääkseni se helpottuu vain palaamalla jonain päivänä takaisin.

Road trip vastapäivään

KUUMA KOSKI, JOSSA KÄVIN
KYLPEMÄSSÄ

MÝVATNIN
PSEUDOKRAATERIT

TEIDEN SULKEMINEN ON
IHAN ARKIPÄIVÄISTÄ

HERÐUBREIÐ,
VUORTEN KUNINGATAR

SEYÐISFJÖRÐUR <3

REYKJAVÍK

LÄHTÖPÄIVÄNÄ JOSSAIN PÄIN
KOILLIS-ISLANTIA

Road trip vastapäivään

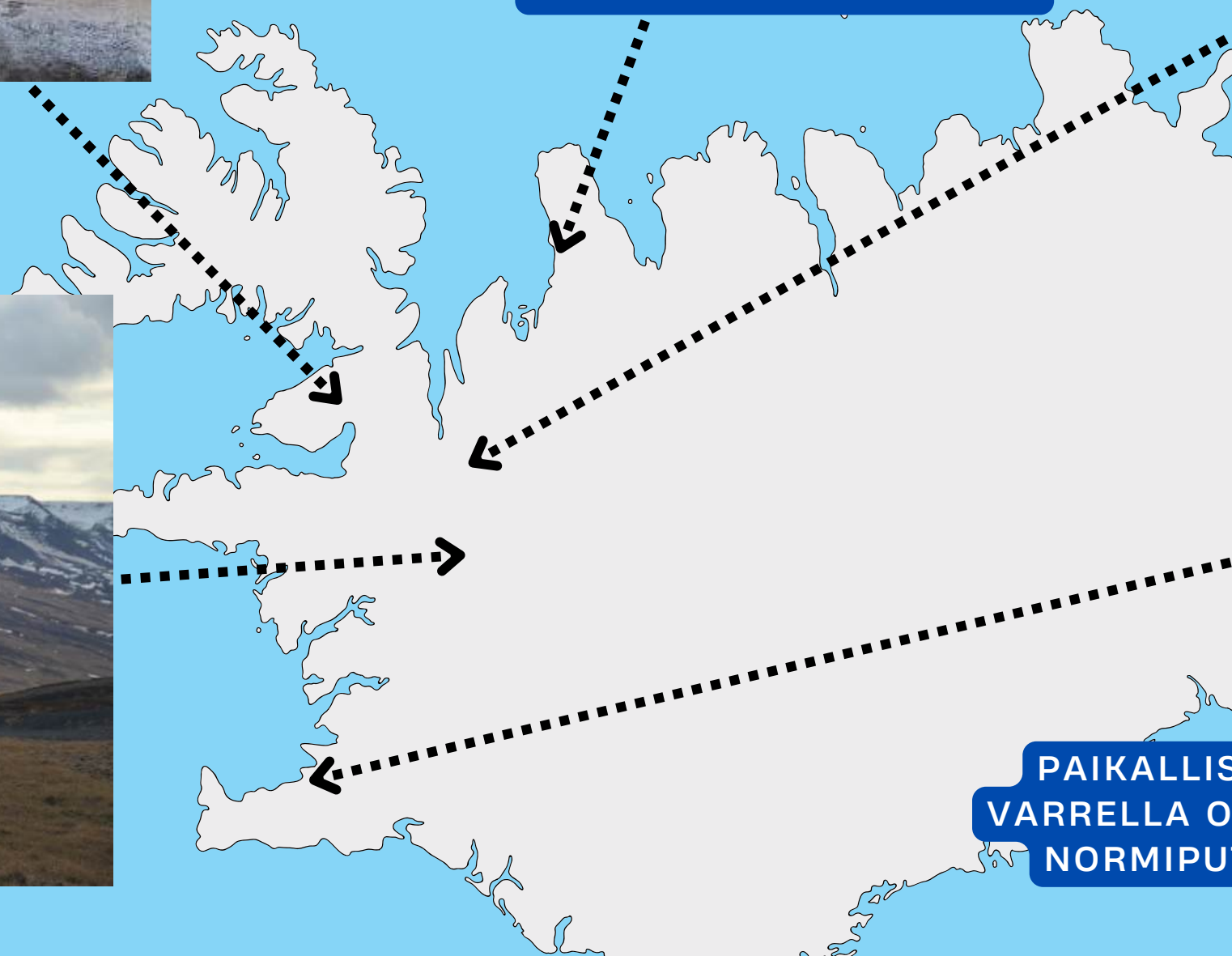
VOIKO SANOA KÄYNEENSÄ
LÄNSIVUONOILLA, JOS KÄVI
TÄÄLLÄ ASTI KUUMASSA
LÄHTEESSÄ?

TÄMÄ SINISEN SÄVY ON TODELLA YLEINEN
ISLANTILAISSA TALOISSA! JA JOSTAIN SYYSTÄ EI
MUISSA POHJOISMAISSA?

ENIMMÄKSEEN TUULTA,
ISLANNINHEVOSIA JA LOPUTON TAIVAS

IKONINEN YKKÖSTIE KIERTÄÄ
KOKO SAAREN YMPÄRI

PAIKALLISET EIVÄT TIENNEET HEIDÄN LENKKIPOLKUNSA
VARRELLA OLEVAN VESIPUTOUKSEN NIMEÄ. TÄYSIN ARKINEN
NORMIPUTOUS SIIS, TÄÄLLÄ EI OLE MITÄÄN NÄHTÄVÄÄ!